

4. Набір вправ ІНП містить не одне а по декілька аналогічних завдань різного спрямування, що уможлиблює індивідуальний ступінь закріплення певної навички. Спостереження за роботою студентів свідчать про розбіжність обсягів виконаних завдань за однаковий проміжок часу між сильними та слабкими студентами як 4:1, що стає для слабого студента сильним стимулом для подолання вад у своїй роботі.

5. Практика свідчить також про необхідність модернізації комп'ютерного класу факультету МЕіМ для перетворення його на зразковий клас мультимедійного навчання як іноземним мовам та і іншим предметам.

*Л. С. Козловська, доц.,
зав. кафедри української мови та літератури*

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ЛІНГВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДІАЛОГУ

У сучасній парадигмі лінгводидактичної науки очевидно можна простежити різні зміни, тісно пов'язані з оновленням методики: власне комунікативний підхід до навчання і вивчення мови доповнює, наприклад, методика міжкультурного навчання, основою якої є необхідність формування мовної компетенції як складової культурної, наукової компетенції не лише студента, а й майбутнього молодого вченого, професіонала. Результатом будь-якої пізнавальної діяльності є найважливіша пізнавальна цінність — наукове знання. Тому перед студентом, що отримує нове наукове знання в галузі економіки, постає досить складне завдання: викласти це знання у формі, яка б відповідала усім критеріям культури мови у сфері наукової та професійної комунікації. Саме тому до складу вибіркових дисциплін кафедра української мови та літератури запропонувала дисципліну «Культура наукової мови». Вивчаючи її, студенти достатньо уваги повинні приділяти комунікативним потребам, засвоєнню визначеного лексикограматичного й мовного мінімумів, які дозволяють на достатньому рівні брати участь в університетському навчальному та науковому дискурсі. Крім того, творчий взаємозв'язок педагога й студента є визначальною передумовою по-творчому компетентного й психологічно комфортного лінгво-педагогічного діалогу. Запо-

рукою такого діалогу перш за все повинен стати індивідуалізований підхід, із врахуванням рівня підготовки, здібностей, до кожного студента.

Пізнавальний процес не має меж. Студент повинен володіти не тільки теоретичними знаннями, але й практичними навичками, для того щоб висловлювати свою думку точно й правильно, відповідно до норм літературної мови, але проявляючи авторську індивідуальність. Саме це є однією з цілей програми для самостійної роботи студентів з курсу. Ефективність і якісний рівень практичних занять значною мірою залежить від рівня самостійності роботи студента, від його вміння систематично працювати з матеріалами лекцій з курсу, рекомендованою основною й додатковою літературою; виконувати лексико-граматичні, стилістичні вправи й завдання на матеріалі текстів різностильового спрямування; працювати з лексикографічними джерелами; опрацьовувати наукову фахову літературу. Різні види завдань для самостійної роботи мають на меті активізувати самостійні науково-теоретичні й практичні пошуки студентів, підвищити рівень їх загальної наукової й фахової підготовки, зацікавити дослідницькою роботою, сприяти покращенню рівня мовної компетенції студентів-економістів.

Класифікація видів вправ з метою формування мовних навичок якнайтісніше пов'язана з поняттям стадії формування мовної компетенції, оскільки на цьому етапі опанування мовою можуть бути студенти, що недостатньо володіють засобами мови. Це значно ускладнює розв'язання основної проблеми — навчити вибору форми відповідно до комунікативних завдань і ситуації спілкування. Індивідуальний підхід до кожного студента дозволяє виробити систему творчих завдань, які дозволяють не лише усвідомлювати мовну форму представленого явища, поняття, але й вільно оперувати мовними засобами. Це можуть бути найпростіші імітаційні та трансформаційні вправи, репродуктивні завдання, які сприяють виробленню мовного автоматизму, базою для якого є усвідомлення зв'язку форми з тією функцією, яку вона виконує. Для засвоєння матеріалу курсу студенти повинні виконувати завдання, які поєднують аналіз змісту й мовного матеріалу в текстах науково-професійної комунікації: з'ясувати тему й виявити основні засоби її реалізації, змістові зв'язки між комунікативними блоками й передавання їх різними мовними засобами. Це повинно сформувати постійний інтерес до якісного оволодіння науко-

вим стилем мови, привчити майбутнього фахівця до копіткої самостійної роботи над собою.

Козловець І. І., старш. викл.,
кафедра української мови та літератури

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ КУЛЬТУРИ НАУКОВОЇ МОВИ

Культура мови має велике значення, оскільки забезпечує високий рівень професійного мовного спілкування. Тому так важливо навчити свідомо й критично використовувати мовні засоби, дотримуватися усіх норм української літературної мови сьогодні у навчально-науковій, а згодом у виробничо-професійній діяльності. Поглиблення знань із культури наукової мови сприятиме кращому засвоєнню фахових дисциплін студентами, піднесенню їхнього інтелектуального рівня.

На практичних заняттях із культури наукової мови значна увага приділяється вивченню економічної термінології, адже термін — один із основних компонентів наукової мови, носій наукового економічного поняття. Ознайомлення з історією розвитку української економічної наукової мови, способами творення економічних термінів, лінгвістичними параметрами економічної терміносистеми дає комплексне і системне знання української економічної термінології на понятійному та мовному рівнях, активізує фаховий словник, підвищує культуру усної й писемної наукової мови. Майбутні фахівці економічної галузі впродовж усіх років навчання в університеті оволодівають науковою термінологією, але при цьому важливо, щоб її вивчення було систематичним і цілеспрямованим із перших років навчання, ґрунтувалося на чітких наукових і методологічних засадах сучасного термінознавства, що, безумовно, допоможе студентам засвоювати теоретичні знання з економічних дисциплін, запобігати лексичним і семантичним помилкам у мовній практиці. На практичних заняттях студенти аналізують типові помилки у писемному та усному науковому мовленні, навчаються диференціювати нормативне і ненормативне слововживання, з'ясовують особливості функціонування мовних одиниць у різних жанрах економічного наукового мовлення, що сприяє підвищенню їх фахової та загально мовної культури.